

Ebazpena: R099/2023

Espedientea: E008/2020

Vitoria-Gasteiz, 2023ko abenduaren 15a.

Euskal Autonomia Erkidegoarekiko Ekonomia Itunaren Arbitraje Batzordea honakoek osatzen dute: Violeta Ruiz Almendral presidenteak eta Sofía Arana Landín eta Javier Muguruza Arrese bokalek. Bada, honako hau erabakitzen dute:

ERABAKIA

Zerga Administrazioako Estatu Agentziak (ZAEA) Bizkaiko Foru Aldundiaren (BFA) aurrean planteatutako gatazkari buruzkoa, I jaunaren (I jauna) egoitza-aldaketa dela eta (2013ko urtarrilaren 1etik aurrerako ondorioekin). Gatazka hori Arbitraje Batzorde honetan ari da izapidetzen, 8/2020 espediente-zenbakiarekin.

AURREKARIAK

1.- I jaunak Bilbon du egoitza fiskala.

2.- I jaunak Euskal Autonomia Erkidegoko hainbat komunikabidetan kazetari gisa lan egin du profesionalki 2013. urtera arte eta 2013ko urtarrilaren 1etik aurrera ATRESMEDIA CORPORACIÓN DE MEDIOS DE MEDIOS SA enpresarentzat.

3.- ZAEAk, egiaztapen-jarduketa batzuen ondoren, ondorioztatu du I jaunak Madrilgo M kaleko XX zenbakian duela egoitza, gutxienez 2013ko urtarrilaren 1etik.

4.- 2019ko ekainaren 27an, ZAEAk I jaunaren egoitza fiskala aldatzeko proposamena jakinarazi zion BFAri, aitortutako egoitza fiskaletik (Bilboko S kalea X, X. ezkerrean) Madrilgo M kaleko X zenbakira, 2013ko urtarrilaren 1etik aurrerako

ondorioekin. Proposamen horiek 2019ko azaroaren 13an eta 2020ko urtarrilaren 10ean egin ziren berriro.

4.- 2020ko otsailaren 14an, BFAk ZAEARI jakinarazi zion ez zuela onartu egoitza fiskala aldatzeko egindako proposamena.

5.- 2020ko martxoaren 13an, ZAEAK gatazka aurkeztu zuen Arbitraje Batzorde honetan, eta prozedura arruntari jarraituz izapidetu da. Hori dela-eta, bete egin da BFAk alegazioak egiteko eta dagozkion frogak eta dokumentazioa hilabeteko epean aurkezteko eta proposatzeko izapidea; horrekin batera, espedientearen berri eman zaie prozedurako interesdun guztiei. Horren emaitza espedientearen jaso da.

ZUZENBIDEKO OINARRIAK

1.- Arbitraje Batzordearen eskumena

Arbitraje Batzordeak gatazka ebazteko eskumena dauka, Ekonomia Itunaren 66.Bat.c) artikuluan xedatutakoaren arabera, berari esleitzen baitio funtzio hau: «Zergadunen egoitza dela-eta sor litezkeen desadostasunak ebaztea».

2.- Esparru juridikoaren mugaketa

Ekonomia Itunaren 43. artikulua arabera, ohiko bizilekua Euskal Autonomia Erkidegoan duten pertsona fisikoek egoitza fiskala Euskal Autonomia Erkidegoan dute.

Egonaldia dela-eta Espainiako egoiliar diren pertsona fisikoak Euskal Autonomia Erkidegoko egoiliarak izango dira, 43. Bat artikuluan ezarritako arauak aplikatuz:

«Lehenengoa. Lurralde horretan zergaldiko egun gehien egotea, pertsona fisikoen errentaren gaineko zergari dagokionez; sortzapen-egunaren bezperan amaitzen den aurreko urtebeteko egun gehien egotea, datatik datara zenbatuta, oinordetzen eta dohaintzen gaineko zergari, ondare-eskualdaketen eta egintza juridiko dokumentatuen gaineko zergari eta zenbait garraiobideren gaineko zerga bereziari dagokienez.

Gainerako tributuei dagokienez, pertsona fisikoen ohiko bizilekua izango da tributuen sortzapen-egunean pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren ondorioetarako den bizileku bera.

Lurralde jakin batean egon den denbora zehazteko, aldi batez kanpoan izandako denbora hartuko da kontuan.

Kontrako frogarik ez dagoen artean, pertsona fisiko bat Euskadiko lurraldean dagoela ulertuko da bere ohiko etxebizitza bertan badu.

Bigarrena. Lurralde horretan baldin badu bere interesen gune nagusia; leku hori pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren zerga-oinarriaren zatirik handiena eskuratzen duen lekua da; kasu honetarako, ez dira kontuan hartuko kapital higigarriak sortutako errentak eta ondare-irabaziak, ez eta gardentasun fiskalaren araubidean —profesionala alde batera utzita— egotzitako oinarriak ere.

Hirugarrena. Lurralde horretan baldin badu aitortutako bere azken bizilekua, pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren ondorioetarako».

Interesen gunearen arabera Espainiako egoiliarrak diren pertsona fisikoak Euskal Autonomia Erkidegoko egoiliarrak izango dira, Ekonomia Itunaren 43.Bi artikulua aplikatuta:

«Espainiako egoiliarrak diren pertsona fisikoen kasuan, egutegiko urtean zehar ez badira lurralde horretan ehun eta laurogeita hiru egun baino gehiago egoten, Euskadiko egoiliarrak direla ulertuko da bertan baldin badute enpresa- edo lanbide-jardueren edo interes ekonomikoen gune nagusia edo oinarria».

Ezkontidearen eta seme-alaba adingabeen bizilekuaren presuntzioaren ondorioz Espainiako egoiliarrak diren pertsona fisikoak Euskal Autonomia Erkidegoko egoiliarrak izango dira, baldin eta lurralde horretan bizi badira ezkontidea —legez bananduta ez daudenean— eta haren mendeko seme-alaba adingabeak (Ekonomia Itunaren 43.Hiru artikulua).

3.- Gatazkan dauden administrazioen jarrera

Administrazioen arteko desadostasunak, funtsean, lehenengo irizpidea aplikatzean oinarritzen dira. Izan ere, ZAEAREN ustez, I jaunak urtean egun gehiagotan du bizilekua Madrilen, lurralde horretan egoiliar izandako egunen zenbaketan oinarrituta; ostera, BFAk dio Bizkaian duela bizilekua urtean egun gehiagotan, Madrilen egindako egonaldiak aldi baterako absentziazat hartzen dituelako.

Planteatutako gatazka behar bezala konpontzeko, hainbat egitate eztaba daezin hartu behar dira abiapuntutzat:

- I jauna Espainiako egoiliarra da, urtean 183 egun baino gehiago ematen dituelako Espainiako lurraldean.
- 2013. urtera arte, I. jaunak Bizkaian zuen ohiko bizilekua, eta ohiko etxebizitza Bizkaian zuen.
- 2013ko eta hurrengo urteetako PFEZaren aitortpenetan, ohiko etxebizitzan inbertitzeagatik kenkaria zuen. Aitorpen horietan agertzen zen etxebizitza Bilboko FC kaleko X zenbakiko X. eskuina zen, non, gainera, erroldatuta baitzegoen.
- 2013ko urtarrilaren 1ean, ANTENA 3 DE TELEVISIÓN SA enpresarekin zazpi hilabeteko kontratua sinatu zuen, telebistako programa batean aurkezle izateko. Muga-egunean, beste kontratu bat sinatu zuen ATRESMEDIA CORPORACIÓN DE MEDIOS SA enpresarekin. Urtebeteko iraupena zuen, jarduera bera egiteko. Hurrenez hurren, beste hiru kontratu sinatu zituen aurrekoen epemugan, eta horien iraupenak luzatu egin ziren: hirugarrena urte bat eta bost hilabetekoa zen, eta laugarrena eta bosgarrena bi urtekoak.

Guztietan, jarduera Madrilen egiten zen.

Kontratu guztiek klausula bat zuten, zeinaren arabera sozietate kontratatzaileak I. jaunari Bilboko ohiko bizilekutik egindako joan-etorrien gastuak ordainduko baitzizkion, bai eta Madrilgo ostatu-gastuak ere.

- Oro har, baina ez beti, I. jauna asteazkenetan joaten zen Madrilera, eta igandeetan itzultzen zen Bilbora, hau da, astean 4 gau Madrilen ematen zituen.
- Madrilgo egonaldietan, 2013ko lehen 6 hilabeteetan, hainbat hoteletan izan zuen egoitza (FU kalea, XX zk., X. eskailera, X. eskuina.), eta 2013ko uztailetik 2016ko abuztura, aldiz, A andrearen, hau da, egungo ezkontidearen egoitza fiskalean (M kalea X, X. A).
- 2018ko maiatzaren 15ean, I jaunak eta A andreak etxebizitza bat eskuratu zuten Getxoko (Bizkaia) O kaleko X zenbakian, eta bertan ageri dira erroldatuta biak, baita R semea ere (Madrilen jaioa 2017ko irailaren 23an), 2018ko urriaren 15etik.
- I. jaunak eta R semeak Bilboko BE osasun-zentroa dute esleitura.
- I. jauna Bilbon eta Getxon irekitako Laboral Kutxako eta BBVAko kontuen titularra da, eta Laboral Kutxako beste batzuetan baimenduta dago, baita Madrilen irekitako INGko beste batean ere —ezkontidea da horren titularra—.

5.- Arbitraje Batzordearen jarrera

Zergapekoak lanak uzten dion denbora libre guztian Bilbora bidaiatzeko borondatea alde batera utzita, ohiko bizilekua gai faktikoa da, eta ez borondatezkoa.

Egoitzaren ezaugarri nagusia da pertsona bat leku jakin batean egongo dela, modu jarraituan, ohituan eta ohikoan, eta, funtsean, presentzia fisikoa izango duela bertan. Iraupenagatik eta maiztasunagatik, nabarmen desberdina da beste etxebizitza edo egoitza batzuetan egotearekin, eta lotura du pertsona horren jarduera edo interes pertsonal, profesional edo ekonomikoekin.

Aitortutako egoitza fiskalak pertsona fisikoen ohiko bizilekuarekin bat etorri behar du, eta hori, normalean, kasu gehienetan gertatuko da, baina gerta daiteke, pertsona jakin batzuei dagokienez eta une jakin batean, bat ez etortzea. Hala gertatuko da interesdunaren arrazoi propio eta pertsonalengatik, eta helburu zilegiarekin (adibidez, segurtasun pertsonaleko arrazoiak), pertsona fisiko horren benetako ohiko bizilekuarekin bat ez datorren egoitza fiskal bat aitortzen denean, nahiz eta justifikazio gisa baliagarri zaizkion egitatezko elementu batzuetan oinarritu. Nolanahi ere, berriro diogu, arazoa konpontzeko, zergapekoen benetako ohiko bizilekua zein den jakin beharko da.

Erroldatzearen froga-balioari dagokionez, komeni da aipatzea Auzitegi Gorenaren 2008ko apirilaren 2ko epaia (ECLI:ES:TS:2008:2071), honako hau baitio: «... udaleko erregistro horretan inskribatua egotea ezin da benetako ohiko bizilekuaren froga ukazintzat hartu, inskripzioan jasotzen den moduan; jurisprudenziak askotan baloratu izan du biztanleen udal-eroldari buruzko ziurtagirien froga-eraginkortasuna, eta, bere garaian udal-idazkariak emandako udal-eroldari buruzko ziurtagiria nahikoa bazen ere, azkenean, errolda horri erabateko frogaren birtualtasuna behin eta berriz ukatu zaio, alegia, zantzua soilik da, bizilekuaren izaera faktiko hutsa ez baitator bat erroldan inskribatuta egotearekin».

Kasu honetan, Madrilgo helbidea bat dator zergapekoak eta ezkontideak lanbide-jarduera garatzen duten tokiarekin.

Zergapekoa egoiliar den lurraldean 24 orduz egoten ez den kasuetarako (adibidez, beste leku batean lan egiten duelako), jurisprudentziak zehaztu du lehentasuna eman behar zaiola «gaua igarotzen» duen tokiari.

Kasu honetan, zergapekoak eta ezkontideak, Madrilen lan egiteaz gain, bertan igarotzen dute gaua normalean astean 4 aldiz; beraz, Bilbon igarotzen duten denborarekin alderatuta, ohiko bizilekua Madrilen dutela ulertu behar da.

Horiek horrela, Arbitraje Batzordeak

ERABAKITZEN DU

1.- Deklaratzea I. jaunak Madrilen duela ohiko bizilekua 2013tik.

2.- Erabaki hau Zerga Administrazioiko Estatu Agentziari, Bizkaiko Foru Aldundiari eta I jaunari jakinaraztea.